

40 LET GLASBENE ŠOLE FRANC ŠTURM

Ko bom velik, bom glasbenik

Take napovedi malih nadebudne-
žev niso redke, manj pogosto pa se ta
otroška sanjarjenja tudi uresničujejo.
Glasbenik ne postaneš kar tako – na
ena, dve, tri. Poleg nadarjenosti je
na pot do dobrega, vrhunskega glas-
benika treba v culico povezati še ve-
liko zalogo vztrajnosti, marljivosti,
sleherni korak je treba prigrati. Se-
veda pa ne gre brez dobrih in potr-
pežljivih spremljevalcev – glasbenih
pedagogov.

Na vse to večina ljudi, ki glasbo
spremljajo le od zunaj, kot poslušal-
ci, niti ne pomisli. Glasba jim je le
užitek in sprostitelj ne pa plod trdega
dela, nešteti ur vadbe, piljenja po-
sameznih glasbenih fraz do potanko-
sti... Začeti pa je treba zgodaj, ne-
malokrat celo prej kot je treba v šo-
lo. Sicer pa je tudi glasbena šola čisto
»tpravda« šola, čeprav ni obvezna.
Toda kdor se trdno odloči, da mu bo
glasba krojila življenje, verjemite, jo
jemlje še kako resno.

Zakaj vam pripovedujemo vse to?
Ker bi vam radi približali predstavi-
ljo dejavnost ene izmed glasbenih šol,
največje v Jugoslaviji, ki ima svoj
sedež v naši občini in letos slavi svoj
štirideseti rojstni dan. Od tistega za-
četka glasbene šole Franc Šturma leta
1948 v prostorih Vodnikove domači-
je pa do danes se je v njej glasbeno
oblikovalo na tisoče učencev. Iz de-
setletja v desetletje je število raslo:
v prvem desetletju 1000 učencev,
v drugem 1300, v tretjem 1500, danes
pa se šola ponaša s 1716 učenci na
klavirskem, godalnem, kitarskem,
harmonikarskem in solopovskem od-
delku, na oddelku za pihala, trobila
in tolkala, na oddelku za ritmiko in
balet, za nauk o glasbi, z malo glas-
beno šolo, pripravnico, harmonijo in

razrede na pedagoški in glasbeni
akademiji.

Na šoli delujejo dva godala in ki-
tarski anasmabel, otroški pevski
zbor in več manjših komornih za-
sedb. Delo in dogajanje pa se seveda
najbolje odraža z nastopi; učenci na-
stopajo na raznih prireditvah v okvi-
ru šole, predstavljajo se na radijskih
in televizijskih snemanjih, udeležuje-
jo pa se tudi številnih republiških,
zveznih in mednarodnih tekmovanj,
kjer vedno dosegajo zavidljive uspe-
he. Šola prireja tudi gostovanja
učencev drugih glasbenih šol, ki jim
vabilo za nastop pomeni posebno
priznanje, saj glasbena šola Franc
Šturma uživa izjemen ugled doma in
celo v tujini. Verjetno ne veste, da so
nastopi učencev prav vsako sredo.
Pohvalno, mar ne. Manj pohvalno
pa je, da v vseh letih obstoja in ob
vseh dokazih več kot uspešnega dela,
šola še vedno ni prišla do ustrezne
dvorane za nastope. Tista pod žup-
niščem šišenske cerkve na černetovi
ulici je vse prej kot primerna in pre-
more borih 80 sedežev. Učenci se
morajo za nastop pripravljati kar
pred občinstvom, ker dvorana nima
nobene ločenega prostora, to pa,

**Franc Šturm, po katerem se šola
imenuje, se je rodil leta 1912 v Št.
Petru na Krasu. Študiral je glasbo,
med drugim tudi v Pragi. Njegovo
glasbeno ustvarjanje do danes še ni
dovolj raziskano in poznano. Med
vojno se je vključil v delo Osvobodil-
ne fronte, marca 1942 pa je postal
tudi član Komunistične partije. Leta
1943 je odšel v partizane in 11. no-
vembra istega leta padel v Iškem
Vindgarju pri reševanju ranjenecv.**

glasbeno zgodovino. Glasbeni pouk
poteka tudi na drugih območjih
Ljubljane, v podružnicah za Bežigradom,
na Ježici, v Črnučah, Zgornji
Šiški, Savskem naselju, v Šentvidu,
Smledniku in Medvodah, sedež pa je
na Celovški cesti 98. Z mrežo po-
družnic glasbena šola Franc Šturma
pokriva neposredno okolico svojih
gojencev, tako da jim je pot od biva-
lišča čim krajša.

Za delo z bodočimi glasbeniki skr-
bi 68 redno zaposlenih glasbenih pe-
dagogov in več kot 30 zunanjih sode-
lavcev. Poleg rednega pedagoškega
dela se mnogi med njimi udeležujejo
tudi na glasbeno inovativnem po-
dročju, nastopajo kot reproduktivni
umetniki, nekateri pa so že dolga
leta mentorji in vodijo hospitacijske

verjemite, ni prijetno, še posebej, če
si mlad in brez bogatih izkušenj.
Ravnatelj šole Anton Kozole vidi
najbolj uresničljivo in ustrezno reši-
tev v tem, da bi k stavbi na Celovški
cesti prizidali skromno, toda v vseh
pogledih primernejšo dvorano, v ka-
teri bodo nastopi prijetnejši tako za
nastopajoče kot za poslušalce. Drži-
mo pesti, da bo šola dobila vso po-
poro in potrebna soglasja, pa seveda,
da bo tudi denar dovolj. Glasbena
šola Franc Šturma si to nenazadnje
zasluži; vsa leta svojega izjemnega
delovanja je opravila pomembno po-
slanstvo. Mnogi njeni učenci so da-
nes poklicni glasbeniki in med njimi
ne manjka zvenečih imen na vseh
področjih glasbenega ustvarjanja in
proustvarjanja. **Damjana Kenda**

Taborni ogenj za Dan mladosti

Ena izmed najstarejših enot tabornikov v Šiški je tudi odred ZLATO-
ROG, ki kot edina taka organizacija v Ljubljani deluje v organizaciji
druženega dela – v Litostroju. Člani so iz raznih krajev SR Slovenije, pa
tudi izven naše republike, delujejo pa v internatu Izobraževalnega centra
Litostroj.

Za dan mladosti vabijo na zanimiv taborni ogenj pri domu ICL Lito-
stroj. Tedaj se bodo tudi poslovili do novega šolskega leta, saj večina
članov odpotuje na domove izven Ljubljane.

Zlatorogi so se lotili tudi zahtevnejših akcij, med drugim so sami
pripravili dvodnevni pohod na Čebine, sodelujejo na občinskih in drugih
akcijah, prav tako pa se pripravljajo skupno z ostalimi taborniki v občini
na 10. ZLET ZVEZE TABORNIKOV SLOVENIJE, ki bo julija 1989
v Medvodah.

Že prve dni julija letos pa se bodo udeležili za njih najpomembnejše
akcije: pobratili se bodo s taborniki odreda Vlado Brkić – Španac iz
Slavonskega Bрода. Ob tej priložnosti bo 16 naših tabornikov tudi dva
tedna taborilo s tem odredom ob jezeru Borik, kjer se bodo s tovariši iz
tega odreda še bolje spoznali. Razvijanje in poglobljanje bratstva in
enotnosti med narodi in narodnostmi so taborniki zapisali na prvo mesto
v svojih zakonih, pravilih in statutu. Zato so take oblike dela, ki tesnejše
stike med mladimi pospešujejo, toliko več vredne.

Sicer pa se vidimo na njihovem tabornem ognju 25. maja letos za
litostrojskim domom.

Ste že slišali za ritmično skupino TRIČ-TRAČ?

Tisti, ki ste si pred dvema letoma
na malih zaslonih ogledali
enourno glasbeno predstavitev
literarnega dela Kajetana Koviča
Maček Muri, se vam je gotovo
vtisnila v spomin. Kako tudi ne
bi, saj se jo, ob tako prikupnih
mladih obrazih, razigranosti ob
plesu in pesmi, ne da prezreti. In
kdo so ta brhka dekletca in fanti-
či? To je skupina 22-tilah otrok od
prvega do osmega razreda iz os-
novne šole Veljko Vlahović. Va-
dijo in nastopajo pod večšo tak-
tiko zelo prizadevne in zagnane
pedagoginje Mare Štular, ki se je
tovrstne vzgoje mladih lotila
pred osmimi leti. Ob vseh drugih
zadolžitvah, ki jih ima na delov-
nem mestu, učiteljice tretjih raz-
redov in glasbene pedagoginje,
ter v družinskem krogu, matere
dveh srednješolk, so to prav go-
tovo častitljiva leta. Še zlasti, če
vemo kako je treba garati v ljubi-
teljski dejavnosti, da dosežeš ka-
kovostno raven. In oni so jo do-
segli, to potrjujejo številni pozivi
za nastope izven šole, v mestu,
republiku in izven naših mest. Se-
veda pa takšnih rezultatov niso
dostigli čez noč, žrtvovati so mo-
rali marsikatero prostovoljno uro,
tudi ob sobotah in nedeljah,
preleteli veliko znoj, kajti, če želi-
mo vzgojiti mladino za boljši ju-
tri, je v pogovoru dejala Mara
Štular, jim je treba veliko nuditi
tudi v okviru interesnih dejavno-
sti. Širijo si obzorja s potovanji
na katerih spoznavajo dežele,
narode in narodnosti, s prireja-

njem knjižnih del za predstave
pa se spoznavajo z literaturo.
Rekli bi, hvale vreden trud, a kaj
ko se samo od duhovne hrane
tudi v ljubiteljski dejavnosti ne
da živeti. Če želimo, da bodo
takšne kakovostne skupine še
delovale jih bo treba tudi z de-
narjem podpreti. Ob tem pa se-
veda ne gre prezreti vse tiste, ki
jim radi pomagajo, tako pri šiva-
nju kostumov, ki jih v raznovrst-
nih predstavah nujno potrebuje-
jo. Omeniti velja prizadevne
starše, prijatelje in škofjeljsko
tekstilno, brez udeležbe glasbe-
ne skupine 12. nastopje pa si
kakšne večje predstave ne more-
jo več zamisliti. Ti prijazni fantje
so postali že kar sestavni del sku-
pine.

Načrtov imajo veliko. V krat-
kem bodo nastopili na knjižnem
sejmu, dobro sodelujejo s šentvi-
ško kasarno, znova bi radi nasto-
pili v Cankarjevem domu, vabijo
jih na Koroško, nadvse pa bi radi
uprizorili še en musical. A o tem
raje molčijo, zavedajo se na-
mreč, da so vse te želje težko
uresničljive brez denarja. Resni-
ci na ljubo je pač treba reči, da se
tudi v ljubiteljski dejavnosti sa-
mo od entuziazma in dobre volje
peščice zagnanih ne da živeti. In
če želimo takšne skupine ohrani-
ti, jim bo treba zagotoviti vsaj
tisti minimum. Saj niso zahtevni.
Pedagogi si pač prizadevajo, da
bi otrokom ostala mladost v le-
pem spominu.

V. V.

Poletje pod šotori

V Šiški deluje šest taborniških
odredov, ki vključujejo članstvo
praktično iz vseh krajevnih skup-
nosti naše občine. Taborniške
peste aktivnosti privlačijo otro-
ke in mladino. Taborniki ponu-
jajo možnost sodelovanja na nji-
hovitih akcijah vsem, ki jih veseli
življenje v naravi, sodobno biva-
nje v naravi, razvoj tehnike in
znanosti, pa tudi družbeno doga-
janje in vse kar sodi zraven.

Zato taborniki smatrajo letna
taborjenja kot višek celoletne
aktivnosti, katere učinek – kvali-
teta dela, naj bi se manifestirali
na štirinajsturnem skupnem
bivanju članstva. Tedaj namreč
lahko vsak praktično zaključi ob-
seg znanja, ki si ga je nabiral
med letom, novinci pa se sezna-
nijo vsaj z osnovnimi prvinami
taborniškega dela. Zato vsako
leto taborniške enote sprejmejo
več novincev na letna taborjenja.
Tam je najbolje mesto in prilož-
nost globlje spoznati taborniške
šege in navade in običaje posa-
mezne enote.

Tudi letos taborniki vabijo na
svoja letovanja v Ribnem pri
Bledu, v Bohinju, na Roglo,
predvsem pa na šišenski taborni-
ški center ob morju – v Rovinj.
Ker ima vsak organizator svoje
navade in svoje dodatne zahte-
ve, tudi tehnični vodje posamez-
nih taborov sami dajejo podrob-
nejša navodila o posameznih ta-
bornih izmenah.

Interesenti, ki bi želeli taboriti
v Bohinju, naj se pozanimajo za
podrobnosti pri tabornikih odre-
da Dobre volje na Kebetovi 1.
Tam se vodstvo enote sestaja ob
ponedeljkih zvečer. Podobno ve-
lja za ljubitelje taborjenja v Rib-

nem pri Bledu, kjer imajo naši
taborniki lasten prostor. Letos
vodijo izmene v Ribnem taborni-
ki odreda Beli bober, ki se ob
ponedeljkih zvečer sestajajo
v domu družbenih organizacij
v Šentvidu na Prušnikovi 98
v kletnih prostorih. Interesenti
za šotorjenje ob morju v Rovinju
ali na Rogli pa bodo dobili po-
drobnejše informacije ob pone-
deljkih pri vodstvu odreda Rož-
nik na Pržanjski 10b. V vseh iz-
menah so zmogljivosti omejene.
Ker pa taborniki ljubiteljsko or-
ganizirajo svoje akcije, so njio-
va letovanja, zimovanja, potova-
nja in podobne akcije, običajno
najcenejše. Taborniki tudi zaga-
tavlajo kvaliteten program,
osvojitve določenega obsega
znanja, ki ga mora vsak osvojiti
na taboru, bogato športno, dru-
žabno in siceršnje življenje.

ST

ŠIŠKARJI POZOR!

Nekdaj izredno priljubljeno
naravno kopališče na Sori v Go-
ričanah bo letošnje poletno sezo-
no znova ob čudoviti naravi in
čisti Sori, hrani in pijači, s katero
vas bodo postregli, lepih prostori-
h za piknik in rekreativno de-
javnost, bodo vsako nedeljo za
ples in razvedrilo skrbele znane
in priznane slovenske skupine. 5.
junija bodo nastopile glasbene
skupine 12. nasprotje, za njimi
pa se bodo zvrstili še: Gu-Gu,
Agropop, Boutique, Pop design
pa še kdo.

**VIDIMO SE TOREJ V NEDE-
LJO, 5. JUNJA!**

ZDRAVSTVENI KOTIK

Vrtec in otrokovo zdravje

O prilagoditvenih težavah ob vstopu otroka v vrtec je v prejšnji številki
Tribune pisala psihologinja – tokrat pa bi razmišljali o tem, kako vpliva
bivanje v kolektivu na otrokovo zdravje.

Pred vstopom v vrtec mora otrok opraviti zdravniški pregled v svojem
dispanzerju s katerim se ugotovi ali je otrok sposoben za bivanje v kolek-
tivu. Če zdravstveno stanje otroka tega ne dopušča, se staršem svetuje
drugačna oblika varstva. Na morebitne posebnosti otrokovega razvoja in
zdravstveno stanje zdravnik opozori vzgojiteljico. Za zdravstveno varstvo
otrok v vrtcu skrbi pristojni otroški dispanzer.

Vstop otroka v vrtec predstavlja za njega odhod iz varnega zavetja
doma za večji del dneva v kolektiv, kjer so pogoji bivanja zanj drugačni.
Za našega malčka je to pomemben mejnik v življenju, kot kasneje pričetek
šolanja ali zaposlitev. Doma je bila vsa skrb posvečena le njemu, zato je za
otroka to predvsem čustven problem, ki vpliva tudi na njegovo telesno
počutje in odpornost. V kolektivu preživi na otroka številne nevarnosti, ki
se z določenimi ukrepi lahko zmanjšajo, ne morejo pa se povsem prepre-
čiti.

V vrtcu se odvija življenje večje skupine otrok v enem prostoru. Zaradi
tesnega kontakta med otroki je možnost širjenja kapljicnih infekcij veliko
večja. Z dihanjem, kihanjem in kašljanjem se širijo predvsem vnetja dihal
(nahod, vnetje žrela, bronhitis, pljučnica ipd.). V toplejših mesecih, ko so
otroci veliko na prostem in se prostori lažje zračijo je ta problem manjši.

Na isti način, a še veliko hitreje širijo otroške nalezljive bolezni
(rdečke, norice, škrlatinka ipd.).

Črevesne infekcije se širijo med otroci predvsem z direktnim kontaktom
in preko predmetov. Okužba se iz družine preko obolelega otroka lahko
hitro razširi na večji del skupine, zato morajo biti starši na to pozorni.

Med igro se z direktnim kontaktom zlahka širijo tudi okužbe kože,
prenaša se ušivost in podobne nadloge.

Poseben problem so poškodbe otrok, ki se pogosto lahko predvidijo in
preprečijo. Veliko poškodb nastane tudi v domačem okolju, saj so otroci
lahko še tako skrbno varovani, pa se nesreči ne moremo vedno izogniti.

Osebnost otroka, njegov značaj, razne navade, razvade in vedenjski
vzorci posameznika zelo vplivajo na način kako otrok reagira na novo
okolje. Od tega je odvisno njegovo počutje, prilagoditev in zdravje.
Pomembno je kako otrok sprejme vzgojiteljico. Kadar naš malček svojih
težav vzgojiteljici ne zaupa, ji preostane le pozorno opazovanje vsakršnih
sprememb pri otroku.

Da bi se zdravstveni problemi otroka vključenega v vrtec lažje reševali,
je zelo pomembno tesno sodelovanje staršev, vzgojiteljev in otrokovega
zdravnika. Starši lahko s svojim ravnanjem prispevajo, da bo njihov otrok,
s tem pa tudi cela skupina, manj oboleval. Skrbeti morajo, da bo otrok
pravočasno cepljen. Na ta način se lahko povsem zatrejo številne težke,
nekdanj smrtno bolezni. Pred odhodom v vrtec morajo vsakodnevno oce-
niti otrokovo počutje, po potrebi izmeriti telesno temperaturo in pogledati
ali kaže kakšne bolezenske znake. Na svoja opažanja opozorijo vzgojite-
ljico ali pa se posvetujejo z otrokovim zdravnikom.

Za pogostejše obolenje otrok po vstopu v vrtec starši največkrat
obtožujejo vzgojiteljico. Moramo se zavedati, da bi bilo primernejše, če bi
se v kolektivno varstvo otroci vključili šele po tretjem letu, saj so takrat
njihovi obrambni mehanizmi že bolj razviti. Mlajši otroci so bolj občut-
ljivi, se težje ločijo od staršev in prilagodijo na življenje v kolektivu.
V skupini je težje preprečevanje širjenja nekaterih bolezni, kljub najskr-
bnejšemu nadzoru, saj vsak otrok prihaja iz svojega okolja od koder prinaša
morebitne povzročitelje infektov.

Le skupna prizadevanja staršev, vzgojiteljev, zdravstvenih delavcev in
širše družbe lahko ta problem zmanjšajo.

Ob 40-letnici Železniške srednje šole

V okviru praznovanja 40. let-
nice železniške srednje šole
v Ljubljani, so na šoli pred do-
brim mesecem ustanovili kultur-
no-umetniško društvo.

K temu jih je spodbudilo raz-
širjeno delovanje kulturnih fa-
kultativnih dejavnosti, s katerimi
se ukvarjajo učenci v prostem
času. V šoli in dijaškem domu
deluje kar 13 takih skupin, v ka-
terih sodeluje 272 učencev. Ob
teh priložnosti, kot se spodobi za
kulturno-umetniško društvo, so

pripravili pester in bogat kultur-
ni program.

Izvajali so ga pevski šolski
zbor, šolski orkester, recitatorji,
pihalni orkester iz Zidanega mo-
sta, železniški pevski zbor Tine
Rožanc ter plesna skupina iz
šole.

Vsem, ki so kakorkoli poma-
gali pri ustanovitvi tega društva,
se iskreno zahvaljujemo, mladim
in zagnanim fantom in dekletom
pa želimo veliko uspehov ob na-
stopih.

Mladi raziskovalci na Osovniku

Na pobudo skupine Mlado klasje, ki se je v letih 1983-87 udeležila petih
raziskovalnih taborov po Sloveniji, je tovrstna dejavnost začela tudi
v naši občini. Konec aprila je osem mladih iz OŠ Alojza Kebea Šentvid
preživelo konec tedna na Osovniku, hribu nad Soro, ki združuje zaselka
Govejek in Osočnik.

Raziskovalci so s pomočjo mentorjev iz etnološkega oddelka filozofske
fakultete v Ljubljani, skupine Mlado klasje iz Stanežič, ter občinske
konference ZSMS Ljubljana – Šiška (ki je akcijo finančno podprla),
zbirali podatke o zgodovini in narodopisu Osovnik. Delo bodo nadalje-
vali še maja in junija, pozneje pa svoje raziskovalne dosežke tudi predsta-
vili na razstavi, video-filmu in publikaciji o življenju na Osovniku.

Andrej Mrak